

KOPERASI SEKOLAH : ASET ATAU LIABILITI

Kertas Projek **ini** diserahkan kepada Sekolah Siswazah untuk memenuhi keperluan sebahagian daripada pengajian Lulusan **Ijazah Sarjana Sains** (Pengurusan) Universiti **Utara** Malaysia.

Oleh:
Che Mahmud Bin **Awang**

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(*I, the undersigned, certify that*)

CHE MAHMUD BIN AWANG

calon untuk Ijazah

(*candidate for the degree of*) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk

(*has presented his/her project paper of the following title*)

KOPERASI SEKOLAH: ASET ATAU LIABILITI

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(*as it appears on the title page and front cover of project paper*)

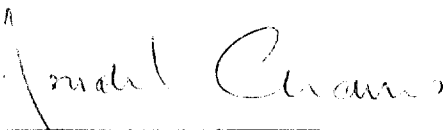
bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.

(*that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper*).

Nama Penyelia

(*Name of Supervisor*): Tuan Haji Ishak bin Khamis

Tandatangan
(*Signature*)

:

Tarikh
(*Date*)

: 10/12/99

KEBENARAN MENGGUNA

Kertas Projek ini adalah sebagai memenuhi sebahagian daripada pengajian lepasan ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM mengadakan kertas projek ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya , bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya atau semasa ketiadaan beliau, kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk perolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain-lain kegunaan sama ada secara keseluruhan atau sebahagiannya boleh dibuat dengan menulis kepada :

Dekan Sekolah Siswazah,

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman.

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan bagi melihat sejauh mana kecemerlangan koperasi sekolah . Jika hasilnya positif, maka koperasi boleh dikatakan satu aset , jika sebaliknya ia dikatakan satu liabiliti atau tanggungan kepada pihak sekolah. Objektif kajian ini ialah untuk mengetahui tahap pengurusan, hubungan dan pengaruh koperasi sekolah dari sudut fungsi dan kemahiran pengurusan, kemahiran komunikasi penulisan dan kemahiran komunikasi lisan dengan kejayaan pengurusan koperasi sekolah. Seramai 45 orang guru-guru koperasi sekolah menengah dari 15 buah sekolah menengah sekitar bandar Sungai Petani, Kedah terlibat sebagai responden menjawab soal selidik.

Hasil ujian hipotesis menggunakan ujian korelasi dan ujian regresi berganda menunjukkan wujud perhubungan yang positif antara fungsi dan kemahiran pengurusan dengan kejayaan pengurusan koperasi sekolah. Dapatan kajian juga menunjukkan terdapat hubungan positif antara kemahiran komunikasi penulisan dan lisan dengan kejayaan pengurusan koperasi sekolah.

ABSTRACT

The research is done to identify the success of school cooperative. If it shows positive results, the cooperative is regard as an asset and the negative results is regard as a liability to the school. The objectives of this research are to realize the stage of management, relationships and the influence of school cooperative in respect of its functions and management skills, writing communication skills and verbal communication skills with the successful of school cooperative management. A total of 45 school cooperative teachers from 15 secondary schools in Sungai Petani town area were respondents of this research answering the questionnaires.

The results of the hypotheses using correlation test and multiple regression test shows positive relations between functions and management skills with the successful of school cooperative management. The finding of this study reveals positive relation between writing communication skills and verbal skills with the success of school cooperative management.

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang. Alhamdulillah, seribu kesyukuran saya panjatkan ke Hadrat Allah S.W.T kerana dengan izinNya kajian ini dapat disempurnakan sebagaimana dirancang.

Saya merakamkan setinggi penghargaan dan terima kasih kepada Tuan Haji Ishak Bin Khamis selaku penyelia yang banyak memberi bimbingan, dorongan, bantuan serta tunjukajar selama tempoh penyiapan kertas projek ini. Ucapan terima kasih yang tidak terhingga juga kepada Dr Ibrahim Bin Ahmad Bajunid, Pengarah IAB dan Prof.Madya Dr Ibrahim Bin Abdul Hamid, Dekan Sekolah Siswazah UUM yang merupakan pendorong utama program ini yang dapat memberi peluang kepada saya melanjutkan pelajaran.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada semua Pengetua yang telah memberi kerjasama dan guru-guru koperasi sekolah menengah di sekitar bandar Sungai Petani, Kedah yang terlibat sebagai responden dalam kajian ini.

Seterusnya ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada isteri tersayang, Hartini dan anak-anak, Aiman dan Nabil kerana memberi sokongan dan dorongan yang padu setiap masa.

Akhir sekali tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada rakan seperjuangan IAB/UUM Kohort 8 yang terlibat dalam perbincangan serta cetusan ide sehingga kajian ini dapat disempurnakan. Semoga usaha ini diberkati Allah. Wassalam.

Che Mahmud Bin Awang
A 28 , Lorong Ria Indah 18,
Taman Ria Indah
08000 Sungai Petani,
Kedah Darul Aman.

JADUAL KANDUNGAN

	HALAMAN
KEBENARAN MENGGUNA	i
ABSTRAK (BAHASA MALAYSIA)	ii
ABSTRACT (BAHASA INGGERIS)	iii
PENGHARGAAN	iv
JADUAL KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI LAMPIRAN	xii

BAB 1 : PENGENALAN

1.0	Pengenalan	1
1.1	Latar Belakang	1
1.2	Sejarah Awal Gerakan Koperasi	2
1.3	Penubuhan Koperasi Sekolah	7
1.4	Pernyataan Masalah	9
1.5	Masalah Koperasi Sekolah	13
1.6	Objektif Umum	15
1.7	Objektif Khusus	15
1.8	Kepentingan Kajian	16
1.9	Batasan Kajian	16

BAB 2 : SOROTAN LITERATUR

2.0	Pengenalan	17
2.1	Definisi Koperasi	18
2.2	Koperasi Sekolah	20
2.3	Prinsip Koperasi	22
2.4	Aktiviti Koperasi Sekolah	26
2.5	Kekuatan Dan Kelemahan Koperasi Sekolah	27
2.6	Ulasan Karya	34

BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pendahuluan	42
3.1	Sampel Kajian	42
3.2	Lokasi Kajian	43
3.3	Soal-selidik	44
3.4	Kaedah Pengumpulan Data	47
3.5	Hipotesis Kajian	47
3.6	Kerangka Konseptual Kajian	48
3.7	Definisi Istilah	54
3.8	Kaedah Menganalisis Data	55

BAB 4 : ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN

4.0	Pengenalan	59
4.1	Analisis Latar Belakang Responden	59
4.2	Analisis Deskriptif Pembolehubah-pembolehubah	

Kajian	62
4.2.1 Skor Pembolehubah Bersandar	63
4.2.2 Skor Pembolehubah Tidak Bersandar	64
4.3 Ujian Korelasi	65
4.4 Keputusan Ujian Korelasi	66
4.4.1 Ujian Hipotesis	68
4.5 Ujian Regresi Berganda	70
4.5.1 Ujian Hipotesis	71

BAB 5 : PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.0 Pengenalan	73
5.1 Perbincangan	73
5.2 Objektif Umum	74
5.3 Objektif Khusus	74
5.3.1 Objektif Pertama	74
5.3.2 Objektif Kedua	76
5.3.3 Objektif Ketiga	77
5.4 Implikasi Kajian	78
5.5 Kekangan Kajian	82
5.5.1 Mengumpul Soalan Responden	82
5.5.2 Metodologi Kajian	83
5.5.3 Analisis	83
5.6 Cadangan Penyelidikan Masa Hadapan	83
5.7 Kesimpulan	84

RUJUKAN	85
LAMPIRAN	88

SENARAI JADUAL

JADUAL	HALAMAN
1.1 Perangkaan Koperasi Di Malaysia Tahun 1997	7
1.2 Koperasi Sekolah Perintis Di Malaysia	8
3.1 Jeda Amalan Pengurusan	46
3.2 Skala Likert	57
4.1 Keputusan Pengalaman Dalam Perniagaan	60
4.2 Keputusan Pengetahuan Dalam Perniagaan	61
4.3 Skor Pembolehubah Kajian	62
4.4 Tahap Amalan Pengurusan	63
4.5 Nilai Kekuatan Pekali Korelasi	66
4.6 Keputusan Ujian Korelasi	67
4.7 Analisa Ujian Regresi Berganda	70

SENARAI RAJAH

RAJAH	HALAMAN
3.1 Hubungan Kepengurusan dan Input dari Persekitaran	50
3.2 Kerangka Teori	51

SENARAI LAMPIRAN

1. Soal selidik
2. Senarai Sekolah Menengah Terlibat
3. Surat Perlantikan Penyelia Kertas Projek
4. Surat Kebenaran Daripada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Pendidikan , Kementerian Pendidikan Malaysia

BAB 1

PENGENALAN

1.0 Pengenalan

Kerja yang berat akan menjadi ringan sekiranya dilakukan dengan bekerjasama. Masalah lebih mudah diselesaikan dengan mengamalkan pendekatan bermesyuarah. Ia amat penting diamalkan di mana-mana organisasi sekali pun. Dalam berkoperasi kedua-dua perkara tersebut amat dituntut. Melalui perbincangan dan kerjasama menjadi penentu kejayaan koperasi demi kepentingan dan perkhidmatan untuk semua anggotanya.

1.1 Latar Belakang

Matlamat utama penubuhan koperasi adalah untuk memberikan perkhidmatan kebajikan kepada anggota-anggota koperasi dan sasaran keuntungan biasanya menjadi agenda kedua, Azlan (1999:1). Dari segi prinsipnya, koperasi bukan diasaskan untuk meraih keuntungan yang tinggi. Untungnya sekadar untuk menanggung kos operasi dan memberi sedikit pulangan kepada anggotanya. Cara perniagaan yang dikendalikan oleh koperasi tidak memberansangkan banyak pihak untuk menyertainya malah ramai yang berpendapat pelaburan dalam sektor koperasi tidak memberikan pulangan yang lumayan.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- A.Aziz, Ungku (1990). Prinsip-Prinsip Koperasi, *Kertas Kerja Seminar Cabaran Koperasi Dalam Dekad 90-an*. Maktab Kerjasama Malaysia. 30 Julai – 1 Ogos 1990.
- A.Aziz, Ungku (1999). Ucapan Utama Seminar Perayaan Hari Koperasi Antarabangsa Ke-76. Kelana Jaya, Selangor. 12 Disember 1998. *PELANCAR*, Januari 1999.
- Abdul Majid Abdullah (1993). Cadangan Penubuhan GAKOPEN. *Kertas Kerja Dalam Kursus Khas Kepimpinan Koperasi*. Maktab Kerjasama Malaysia, 8 – 10 April 1993.
- Anderson, CR.(1995). Management Skills, Functions and Organisation Performance, Allyn & Bacon, Inc.USA.
- ANGKASA (1992). Pentadbiran dan Pengurusan Koperasi Sekolah. Bah.Pelajaran, Penerangan, Penerbitan dan Perkhidmatan Angkasa.
- Asan Ali Golam Hassan (1998). Gerakan Koperasi di Malaysia,.UUM, Sintok.
- Azlan Mohamed (1999). Berkoperasi Asas Ke Arah Usahawan Berjaya. *PELANCAR*, Januari, 1999.
- Bahaudin Poak,Haji (1998). Kekuatan dan Kelemahan Koperasi Sekolah. *PELANCAR*, Julai, 1998.
- Barjoyai Bardai (1981). Prinsip dan Amalan Perakaunan Awalan. Pustaka Johami, Selangor.
- Borhan Mat Aris (1998). Beri peluang Pelajar Aktif Di Koperasi, *PELANCAR*, Mac , 1998.
- Brown, A.J.&Burrows,E.M (1987). Regional Economic Problem: Comperative Experience of Some Market Economics. Allen & Unwin Ltd.London.
- Chik, W.M (1990). Bagaimana Mengendalikan Koperasi. Marwilis Publisher and Distributors Sdn.Bhd. Kuala Lumpur.
- Faridah Hj Yahya (1995). Keberkesanan Sekolah Menengah Agama Rakyat. Latihan Ilmiah UUM/IAB.

- Fredericks, L. J (1986). *The Co-operative Movement in West Malaysia*.
Department of Publications, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Goh Cheng Teik (1999). *Ucapan Perayaan Hari Koperasi Antarabangsa Ke-76 dan Persidangan Kebangsaan Tahunan ANGKASA Ke-15, 12 Disember 1998 di Kelana Jaya, Selangor. PELANCAR, Januari 1999.*
- Griffin, Ricky W (1990). *Management*. Houghton Mifflin Company.
- Hicks, et.al (1975). *Business: An Investment Approach*. Mc Graw Hill. USA.
- Ibrahim Mamat (1998). *Pengetua Sekolah Menangani Isu dan Cabaran Kepemimpinan*, Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman Sdn.Bhd.
- Jabatan Pembangunan Koperasi Malaysia (1995). *Kertas taklimat kepada Timbalan Menteri dan Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi*. 13 Jun 1995.
- Jabatan Pembangunan Koperasi (JPK) Malaysia(1999). Kuala Lumpur.*
- Jasmi T (1983). *Prestasi Peniaga Kecil Bumiputera Di Perlis*. Latihan Ilmiah. UPM.
- Kularajah, N. A (1969). *Kerjasama dan Koperasi Di Semenanjung Malaysia*. Percetakan Kerjasama Malaysia Bhd. Petaling Jaya.
- Mahashim Bajuri (1984) *Pengurusan Kewangan - Satu Pengenalan*. Fajar Bakti. Petaling Jaya.
- Mc Leod, R, JR (1995). *Management Information Systems*, Prentice Hall.
- Mohd Majid Konting (1990). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. DBP,Kuala Lumpur.
- Mohd.Nawi Ab Rahman (1998). *Kaedah Statistik*. Universiti Putra Malaysia, Serdang, Selangor.
- Mohd.Salleh Hj Mohamed, Prof.Madya(1999). *Halatuju Kejayaan Koperasi*. Rencana Pengarang *PELANCAR, Julai 1999.*
- Raja Maimon (1994). *Sistem Perakaunan Koperasi Sekolah Di Malaysia. Kertas Kerja Fakulti Pengurusan Perniagaan UKM.*

- Roff, R. William (1984). *Kerjasama Dan Koperasi Di Semenanjung 1910 –1941*. Universiti Malaya, Kuala Lumpur .
- Rohayati Ismail (1996). *Kejayaan Pengurusan Koperasi Sekolah -sekolah Menengah Di Kubang Pasu: Satu Analisis*. Latihan Ilmiah UUM/IAB.
- Schoul et.al (1993). *Introduction to Business*. Allyn & Bacon.USA.
- Sekaran,U (1992). *Research Methods For Business. A Skill Building Approach*. Toronto, John Wiley & Sons.
- Sulaiman Masri (1995). *Kemahiran Komunikasi – Demi Kecemerlangan Diri dan Organisasi*. *Dewan Masyarakat. Mei 1995*.
- Syed Abdullah Syed Abu Bakar Al-Kharid (1992). *Pengurusan Dan Pentadbiran Koperasi*. Edisi Baru Jilid Pertama.
- Syed Abdul Rahman B Syed Zin (1983). *Kekerapan Menggunakan Amalan-Amalan Komunikasi Kepengurusan Di Kalangan Pegawai-Pegawai Pengurusan Dan Profesional Negeri Melaka*. Latihan Ilmiah UPM.
- Reineekee, JA. et.al(1983). *A Contemporary View*. Allyn & Bacon.Inc.USA.
- Wan Azmi Wan Hassan (1981). *Pengurusan*. Utusan Publications & Distribution.
- Wawasan (1996). *Ikatan Koperasi Antarabangsa Kenyataan Berhubung Identiti Koperasi*. *JPK Jilid 5 Bil.1/96*. Kuala Lumpur.